

Regeringens plan för trygghet och studiero i skolan: Staten tar hårdare grepp och detaljstyr och förbjuder mobiltelefoner i klassrummet

Åsa Morberg

I januariöverenskommelsen har det tagits fram ett dokument som handlar om nationell plan för trygghet och studiero. Det är en remiss av Ds 2021:13 "Nationell plan för trygghet och studiero". Det är ett synnerligen viktigt dokument att ta del av för alla som arbetar i skolan, men även av andra intressenter utanför skolan bör studera dokumentet.

Det här är ytterligare ett uttryck för att staten går in och detaljstyr skolverksamheten för skolans personal. Styrsystemet har tidigare fungerat så att politiker ger övergripande mål, anger ramar och riktlinjer och de professionella omsätter dessa i skolan. Det har varit en mycket tydlig uppdelning av uppdragen, men nu sker en stor och viktig förändring! Staten träder in och detaljstyr och tar över de professionellas roll.

Mobiltelefonerna är ett exempel på detaljstyrning. Jag jämför med tv-mediets utveckling i samhället och i skolan. På 70-talet när TV kom så diskuterades tv-mediet intensivt bland lärare. En del lärare ställde direkt undan skolans tv-apparater långt in i materielrummen och täckte över dem och ville absolut inte använda tv i undervisningen. Detta kan vi skratta gott åt idag. TV-mediet är utmärkt att använda i skolan. Så mycket bra och informativa tv-program som finns att använda. Nu jämför vi med mobiltelefoner.

Mobiltelefonerna är inte bara en mobil telefon, utan mobiltelefonen är ett bra och effektivt arbetsredskap. Det är naturligtvis viktigt att lära sig att använda dem som arbetsredskap i skolan. Mobiltelefonerna ska givetvis inte användas på ett störande och okontrollerat vis. De professionella anger om och när de ska användas och även på vilket sätt. Såväl utredarna som utbildningsministern och riksdagsledamöterna använder mobiltelefoner som arbetsredskap. Hur kan det då komma sig att politiker går in och detaljstyr på den här nivån i skolan?

Skolan är på långt på väg att bli statligt detaljstyrd igen. Politiker tror att det blir bättre ordning och reda om de får detaljstyra. Det ser man på alla åtgärder som kommer från regeringens sida. Staten tar undan för undan hårdare grepp om skolans styrning. Det ena betänkandet efter det andra är tydliga exempel på ett förändrat styrsystem.

"Nu blir det större ordning och reda i vad lärare, rektorer och resurspersonal får och ska göra i olika situationer", säger utbildningsminister Anna Ekström (S). Vad lärare "får och ska göra" ska alltså bestämmas av regeringen. Man ska till och med reglera "lärares rätt att ingripa fysiskt".

Vilket förtroende har lärare och skolans personal då för politiker? Många anser att politiker både på riksplan och lokalplan har dålig insyn i skolverksamheten och därmed bristande kunnande och vetande. Politiker förstår inte vad de beslutar om och många lärare anser att besluten som fattas drabbar deras yrkesroll och professionalitet negativt! Staten tar nu steg för steg mot en statligt styrd och centraliserad skola. Problemet är att lärarkåren förlorar sin autonomi. En statligt detaljstyrd skola ser många som lösningen på

skolans problem. Yrken där det lätt uppstår oförutsägbara händelser är svåra att faktiskt detaljstyra.

Prenumerera på nyheter från utbildningsdepartementet och läs de betänkanden som kommer. De talar sitt tydliga språk.